

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2C/89/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514200892
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danko Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2014:8514200892.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v právnej veci žalobcu Dopravný podnik Bratislava, a.s., Olejkárska 1, Bratislava, IČO: 00492736, právne zast. JUDr. Vladimírom Kánom, advokátom, Advokátska kancelária ECKER - KÁN & partners, so sídlom Námestie Martina Benku 9-C1, Bratislava proti žalovanému J. X., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom K. I. č. XX, XXX XX K. I., t.č. na neznámom mieste, občan SR zastúpený opatrovníkom pre toto konanie X. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. I. č. XX, XXXX XX K. I., občan SR, zastúpený JUDr. Vladimírom Dlugolinským, advokátom so sídlom Levočská č. 1, 064 01 Stará Ľubovňa v konaní o zaplatenie 50,70 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalobca je **p o v i n n ý** nahradiť žalovanému trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 73,92 eur na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. Vladimíra Dlugolinského, advokáta AK so sídlom Levočská č. 1, Stará Ľubovňa do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca žalobou doručenou súdu dňa 17.02.2014 žiadal, aby súd zaviazal žalovaného k zaplateniu sumy 50,70 eur predstavujúcej úhradu základného cestovného vo výške 0,70 eur a úhradu z titulu cestovania bez platného cestovného lístka v sume 50 eur, ako aj náhrady trov konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že žalovaný sa pri cestovaní dopravným prostriedkom MHD žalobcu dňa 17.02.2012 na linke č. 88 nepreukázal platným cestovným lístkom, pričom úhradu za takéto cestovanie do podania návrhu na začatie konania ani na základe výzvy právneho zástupcu žalobcu nezaplatil.

Súd žalobe v celom rozsahu vyhovel platobným rozkazom č.k. 4Ro/35/2014 zo dňa 25.02.2014, ktorý sa však žalovanému nepodarilo doručiť, preto ho uznesením č.k. 2C/89/2014-28 zo dňa 26.05.2014 v zmysle § 173 ods. 2 O.s.p. zrušil.

Súd preveril pobyt žalovaného a zistil, že tento sa v mieste trvalého bydliska nezdržiava, preto mu uznesením č.k. 2C/89/2014-24 zo dňa 17.04.2014 ustanovil opatrovníka pre toto konanie v osobe jeho otca X. X..

Následne súd doručil opatrovníkovi žalovaného návrh žalobcu a obom účastníkom zaslal poučenie o ich procesných právach a povinnostiach. Opatrovníka žalovaného zároveň vyzval, aby sa k predmetu sporu písomne vyjadril v lehote 15 dní a v prípade, že uplatnený nárok v celom rozsahu neuzná, aby

vo vyjadrení uviedol rozhodujúce skutočnosti na obhajobu žalovaného a pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Zároveň ho poučil, že ak nesplní túto svoju povinnosť podľa § 114 ods. 2 O.s.p. uloženú uznesením, môže súd aj bez nariadenia pojednávania rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O.s.p. Poučenie spolu s výzvou prevzal opatrovník žalovaného dňa 29.05.2014.

Podaním doručeným súdu dňa 05.06.2014 opatrovník žalovaného vzniesol námietku premlčania, tvrdiac, že právo z prepravy sa premlčuje za jeden rok s výnimkou práv na náhradu škody pri preprave osôb (§ 108 Obč. zák.), žalovaný cestoval v dopravnom prostriedku žalobcu bez platného cestovného lístka dňa 17.2.2012, nasledujúci deň mohol žalobca uplatniť právo na súde. Jednoročná premlčacia doba skončila dňa 18.02.2013, žalobca doručil žalobu na súd dňa 17.02.2013 teda po uplynutí jednoročnej premlčacej lehoty.

Žalobca podaním doručeným súdu dňa 09.07.2014 oznámil, že povinnosť žalovanému zaplatiť úhradu žalobcovi vznikla v zmysle § 9 písm. b) v spojení s § 11 ods. 1 písm. d) v spojení s § 14 ods. 2 zákona o cestnej doprave a táto úhrada za nepreukázanie sa cestovným lístkom nepatrí medzi práva z prepravy v zmysle § 746 Obč. zák. Na túto úhradu sa vzťahuje všeobecná premlčacia doba, ktorá je v zmysle § 101 Obč. zák. trojročná, to znamená, že pohľadávka žalobcu nebola premlčaná. Súčasne poukázal na dve rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave.

Pojednávania sa žalobca, jeho právny zástupca a opatrovník žalovaného sa nezúčastnili, právny zástupca žalobcu ospravedlnil svoju neúčasť ako aj neúčasť žalobcu, nežiadal pojednávania odročiť, právny zástupca opatrovníka žalovaného ospravedlnil neúčasť opatrovníka, súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti, preto súd v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával v neprítomnosti žalobcu, jeho právneho zástupcu a opatrovníka žalovaného.

Právny zástupca opatrovníka žalovaného na pojednávaní trval na vznesenej námietke premlčania na podporu dôvodnosti námietky premlčania poukázal na rozhodnutia Krajského súdu Bratislava sp. Zn. 2Co/176/2014, 9Co/396/2013 a 2Co/389/2013.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov - hlásením o porušení tarifných a prepravných podmienok, pokusom o zmier, poštovým podaním hárkom, rozsudkami Krajského súdu v Bratislave na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

Žalovaný sa pri cestovaní dopravným prostriedkom žalobcu dňa 17.02.2012 na linke č. 88 nepreukázal platným cestovným lístkom, pričom úhradu za takéto cestovanie do podania návrhu na začatie konania ani na základe výzvy právneho zástupcu žalobcu doposiaľ neuhradil.

Žalovaný vzniesol námietku premlčania, keďže žalobca si uplatnil svoj nárok na súde po uplynutí jednoročnej premlčacej lehoty.

Na základe takto ustáleného skutkového stavu súd právne uzatvára:

Podľa § 760 Obč. zák. zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určeného riadne a včas.

Citované ustanovenie nepriamo vymedzuje pojem zmluvy o preprave osôb tým, že ustanovuje základné práva a povinnosti účastníkov tejto zmluvy. Podľa tohto ustanovenia zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil na miesto určené riadne a včas. Ide o zmluvu uzavretú medzi dvoma účastníkmi, t.j. medzi cestujúcim a

dopravcom. Doprava osoby na miesto učenia sa uskutočňuje určeným dopravným prostriedkom, ktorý si cestujúci zvolil, za odplatu (cestovné). Formu a spôsob uzavretia zmluvy o preprave osoby zákon žiadnym spôsobom nevyhrančuje. Ide o zmluvu neformálnu, ktorá sa môže uzavrieť rôznym spôsobom určeným v prepravnom poriadku podľa druhu a spôsobu dopravy.

Zmluva o preprave v mestskej hromadnej doprave bola uzavretá konkludentným spôsobom konaním spočívajúcim na strane cestujúceho v nástupe do dopravného prostriedku. Zvláštnosť tejto zmluvy ako zmluvy neformálnej spočíva v tom, že tým, že cestujúci nastúpi do dopravného prostriedku, konkludentne pristupuje na celý rozsah poskytovanej služby, mlčky pristupuje aj na ďalšie všeobecne známe vedľajšie dojednania zmluvy upravené v zákona č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov a v Prepravnom poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, vydaného v zmysle zákona č. 164/1996 Z.z. o dráhach v znení neskorších predpisov Dopravným podnikom Bratislava, a.s.. Takýmto je aj dojednanie, že pokiaľ cestujúci nezaplatí cestovné riadne a včas, ktoré je cenou poskytovanej služby, súhlasí s tým, že mu bude účtovaná pokuta.

Podľa § 100 ods. 1 Obč. zák. prvo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 108 Obč. zák. práva z prepravy sa premlčujú za jeden rok s výnimkou práv na náhradu škody pri preprave osôb.

Podľa § 122 ods. 1 Obč. zák. lehota určená podľa dní začína sa dňom, ktorý nasleduje po udalosti, ktorá je rozhodujúca pre jej začiatok. Polovicou mesiaca sa rozumie pätnásť dní.

Podľa § 122 ods. 2 Obč. zák. koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom na ktorý pripadá

.udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, prípadne koniec lehoty na jeho posledný deň.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že premlčanie je kvalifikované plynutie času, v dôsledku ktorého nárok (súdnu vymáhateľnosť) možno odvrátiť námietkou premlčania. Je to uplynutie času určeného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo bývalo vykonané, v dôsledku čoho môže povinný subjekt čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. Použitie tejto námietky má za následok zánik nároku patriaceho k obsahu práva, t.j. zánik jeho súdnej vymáhateľnosti. Premlčané právo nezaniká, iba sa oslabuje a trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu.

Odôvodnene vznesená námietka premlčania má za následok, už bez ďalšieho, zamietnutie návrhu veriteľa, odôvodnene vznesená námietka premlčania sa stala skutočnosťou, ktorá bráni tomu, aby súd veriteľovi jeho právo priznal. Možnosť prepáčiť nastalé premlčanie práva súdu zákonodarca nedovoľuje.

Cestovné, ale aj následky cestovania bez platného cestovného lístka, sú nepochybne právom vyplývajúcim z prepravy.

Súd sa nestotožil s argumentáciou žalobcu, že jeho nárok vyplýva z § 9 písm. b) v spojení s § 11 ods. 1 písm. d) v spojení s § 14 ods. 2 zákona o cestnej doprave a že nepreukázanie sa cestovným lístkom nepatrí medzi práva z prepravy v zmysle § 760 Obč. zák., a preto, že na tento jeho nárok sa má použiť všeobecná - trojročná premlčacia lehota v zmysle § 101 Obč. zák..

Právo na zaplatenie cestovného a úhrady má rovnaký právny základ - porušenie podmienok zmluvy o preprave, pričom práva z prepravy sa podľa § 108 Obč. zák. premlčujú v jednoročnej premlčacej dobe.

Ustanovenie § 108 Obč. zák. , dĺžka jednoročnej premlčacej doby sa vzťahuje na všetky práva z osobnej i nákladnej dopravy. Keďže nestanovuje začiatok tejto premlčacej doby, uplatňuje sa všeobecne platné ustanovenie § 101 Obč. zák. a síce, že premlčacia doba u práv z prepravy začína dňom, kedy právo mohlo byť vykonané prvý raz. Týmto dňom je zásadne deň, keď právo bolo možné odôvodnene vykonať podaním návrhu na súd, teda keď je actio nata. Preto nie je rozhodujúce z akého dôvodu tak oprávnený neurobil, je to spravidla deň, keď mal dlžník prvýkrát splniť dlh, resp. začať s jeho plnením. Právu osôb použiť dopravný prostriedok zodpovedá povinnosť zaplatiť určené cestovné (už v čase použitia dopravného prostriedku). Podrobnosti o právach a povinnostiach účastníkov zmluvy o preprave osôb sú upravené v prepravných poriadkoch, ktoré vypracúvajú dopravcovia na základe všeobecne záväzných právnych predpisov. Nemôžu ale vôbec meniť dĺžku, čas začatia plynutia premlčacej doby, pod následkom absolútnej neplatnosti takéhoto úkonu (§ 39 Obč. zák.) Z toho všetkého vyplýva ten právny záver, že žalobca svoje právo na zaplatenie cestovného, ale aj postihu za cestovanie bez platného cestovného lístka, proti žalovanému mohol na súde uplatniť v deň nasledujúci po tom, čo žalovaný cestoval bez platného cestovného lístka.

Žalovaný cestoval bez platného cestovného lístka dňa 17.02.2012, premlčacia lehota začala plynúť nasledujúci deň t.j. 18.02.2012 a uplynula dňa 18.02.2013, dňom 19.02.2013 je

.nárok žalobcu premlčaný, návrh na súd bol doručený dňa 17.02.2014, teda po uplynutí zákonnej jednoročnej premlčacej doby.

Podriadiť pod iný režim premlčania nároky z nezaplatenia cestovného, postihu za cestovanie bez platného lístka, nevyplýva z hmotného práva. Žalobca vo vyjadrení uvádza len dve rozhodnutia odvolacieho súdu (Krajský súd Bratislava), na základe ktorých v obdobnej právnej veci bol úspešný. Neuvádza už ale všetky ďalšie a aktuálnejšie rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré mu v obdobnej právnej veci úspech nepriznali.

Vzhľadom na dôvodnosť vnesenej námietky premlčania, súd nárok uplatnený žalobcom zamietol.

O trovách súd rozhodol v súlade s § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že žalovanému ako účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal náhradu trov potrebných na účelné uplatnenie práva proti žalobcovi, teda účastníkovi, ktorý úspech vo veci nemal.

Súd vyhádzal z hodnoty predmetu sporu vo výške 50,70 eur, pričom je viazaný návrhom úspešného účastníka do takej miery, že nemôže priznať úspešnému účastníkovi viac alebo iné trovy, ako si výslovne uplatnil.

Právny zástupca si uplatnil trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 73,92 eur.

Podľa Vyhlášky MS SR č.655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb za úkony právnej služby vykonávané za účinnosti tejto vyhlášky patrí tarifná odmena vo výške 16,60 eur (§10ods. 1 citovanej vyhlášky). Táto odmena sa priznáva za tieto úkony : prevzatie a príprava zastúpenia dňa (§ 13a, ods. 1 písm. a/ cit. Vyhlášky), spísanie vyjadrenia zo dňa 2.6.2014 (§ 13a ods.1 písm. c/ cit. vyhlášky) a účasť na pojednávaní dňa 22.9.2014 /§13a ods. 1 písm. c) cit. vyhl.).

K tejto odmene je potrebné prepočítať náhradu režijného paušálu v zmysle § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky za 3 úkony á 8,04 eur.

Teda na základe uvedeného súd priznal žalovanému trovy právneho zastúpenia v sume 73,92 eur.

Trovy konania žalovaného je žalobca povinný v zmysle ustanovenia § 149 ods. 1 O.s.p. zaplatiť na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Vladimíra Dlugolinského, advokáta AK so sídlom Levočská č. 1,

064 01 Stará Ľubovňa, alebo na účet vedený vo B., a.s., číslo účtu XXXXXXXXXXX/XXXX, do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť,

proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 O.s.p., skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Ustanovenie § 205a ods. 1 O.s.p. sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2 O.s.p.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.